

Materiál na rokovanie
Komisie finančnej stratégie a pre správu a podnikanie s majetkom mesta
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **11. marca 2019**

Návrh na vykonávanie opatrovateľskej služby hlavným mestom SR Bratislava
Návrh na podanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok z IA MPSVaR SR

Predkladateľ:

Matúš Vallo
primátor

Materiál obsahuje:

1. Dôvodová správa
2. Vlastný materiál
3. Návrh záverov

Zodpovedný:

Mgr. Marcela Gbelecová
riaditeľka sekcie sociálnych vecí,
kultúry, školstva a športu

Spracovateľ:

Mgr. Marcela Gbelecová
riaditeľka sekcie sociálnych vecí,
kultúry, školstva a športu

RNDr. Mária Jurigová
oddelenie stratégie a projektov

Prizvať:

Mgr. Iveta Chovancová
splnomocnenkyňa
pre bezpečnosť a drogovú politiku

Dôvodová správa

Dôvod zámeru

Štatútom hlavného mesta SR Bratislavy sú v oblasti sociálnych služieb prerozdelené kompetencie tak, aby bola zachovaná súvzťažnosť medzi pobytovými a terénnymi službami v rozdelení poskytovania pobytových druhov sociálnych služieb hlavným mestom a terénnych služieb mestskými časťami. V praxi je vnímaný **kontinuálny nárast občanov odkázaných na opatrovateľskú službu**, čo v korelácii s nedostatkom finančných zdrojov mestských častí a pretrvávajúcim nedostatkom odborných pracovníkov spôsobuje **nedostatočnú dostupnosť** občanov k tomuto druhu sociálnej služby. „Z celkového počtu obyvateľov Bratislavy (427 779 obyvateľov) v roku 2017 bola poskytovaná domáca opatrovateľská služba celkom 1 421 odkázaným osobám. Z celkového počtu obyvateľov Bratislavy bolo 73 014 občanov starších ako 65 rokov. Tento údaj je významný z hľadiska posúdenia odhadu potreby vybavenosti domácej opatrovateľskej služby.“ (Plán B, str. 44-45)

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) je **obec povinná** v rozsahu svojej pôsobnosti **zabezpečiť dostupnosť** sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu, a právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách.

V kontexte uvedeného **je zodpovedné** voči obyvateľom Bratislavy, ktorí majú rozhodnutie o odkázanosti na opatrovateľskú službu, aby im táto služba bola poskytnutá v čo najkratšom čase a v požadovanej kvalite. Ambíciou a cieľom hlavného mesta je zlepšiť dostupnosť opatrovateľskej služby na jej území tak, aby sme **vhodne a účelne doplnili** existujúcu sieť opatrovateľskej služby poskytovanú mestskými časťami a neverejnými poskytovateľmi a tým zmiernili tlak na pobytové formy sociálnych služieb.

Opatrovateľská služba

Opatrovateľská služba je jedna z najžiadanejších sociálnych služieb. Jej poskytovanie upravuje § 41 zákona o sociálnych službách. Poskytuje sa fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II, alebo je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy zákona o sociálnych službách.

Opatrovateľská služba sa poskytuje v dohodnutom rozsahu úkonov, ktoré prislúchajú príslušnému stupňu odkázanosti. Spravidla sa poskytuje v rozsahu 2 až 4 hodiny. Služba sa poskytuje v domácom prostredí prijímateľa služby.

Súlad so strategickými materiálmi hlavného mesta

Poskytovanie opatrovateľskej služby hlavným mestom **je v súlade:**

- s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, konkrétne s jeho špecifickým cieľom zvýšenia dostupnosti komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe;
- s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2010 – 2020, Strategická rozvojová téma: C. Kvalita života a ľudské zdroje, Priorita VI Program rozvoja sociálnych služieb, Opatrením b Posilňovanie terénnych a ambulatných služieb;
- s Komunitným plánom sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na roky 2013 – 2018, konkrétne Priorita: A – Rozvoj a zvyšovanie kvality sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb; Opatrenie A2: Rozvoj sociálnych služieb, A2.1 Podpora

zlepšenia podmienok a zvýšenia kapacít terénnej opatrovateľskej služby v spolupráci s mestskými časťami;

- s navrhovanými opatreniami nového komunitného plánu v téme rozvoja terénnych a ambulantných sociálnych služieb;
- s Plánom B, kde je táto služba jednou so strategických cieľov.

Vlastný materiál

Vlastný materiál sa rámcovo zameriava na **vecný, časový a finančný** harmonogram naplnenia jednotlivých procesných krokov na implementáciu rozšírenia portfólia komunitných druhov sociálnych služieb - poskytovanie opatrovateľskej služby.

I. Vecný harmonogram

a) Registrácia služby na BSK

Dňa 28.01.2019 podalo hlavné mesto SR Bratislava **žiadost' o zápis do registra** na Bratislavskom samosprávnom kraji na poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - opatrovateľskej služby, podľa § 41 zákona o sociálnych službách. Proces registrácie je ukončený vydaním registračnej karty. **Najneskôr v deň podania žiadosti o poskytnutie NFP musí byť registrácia platná.**

b) Analýza potrieb služby a finančná analýza

Odborný útvar magistrátu v spolupráci s mestskými časťami a neverejnými poskytovateľmi opatrovateľskej služby podrobne zanalyzuje **mapu potreby** (počet vydaných rozhodnutí o odkázanosti na opatrovateľskú službu, počet prijímateľov opatrovateľskej služby, počet reálne poskytovaných hodín služby v korelácii s počtom hodín uvedených v rozhodnutí o odkázanosti, atď.). Zozbieraním a zanalyzovaním dát sa získajú **reálne údaje**, podľa ktorých sa budú vedieť identifikovať nároky na počet odborných pracovníkov a logistiku služby, prípadne potrebu kontrahovať službu u neverejného poskytovateľa.

Odborný útvar magistrátu zároveň zanalyzuje **finančnú mapu** (celkové náklady, materiálno-technické vybavenie, logistiku opatrovateľiek, dodávateľa stravy, príjem od klientov, atď.), ktorým sa získajú reálne údaje potrebné pre tvorbu VZN ako aj zabezpečenie materiálno-technického zázemia.

c) Všeobecne záväzné nariadenie o úhrade za poskytovanú službu a analýza nákladov

Podľa §72 ods. 2 zákona o sociálnych službách je verejný poskytovateľ (obec) **povinný určiť sumu úhrady** za sociálnu službu všeobecne záväzným nariadením. Odborný útvar magistrátu v spolupráci s mestskými časťami a neverejnými poskytovateľmi opatrovateľskej služby zozbiera údaje o nákladoch na službu u jednotlivých poskytovateľov, ekonomicky oprávnené náklady a výšku úhrady. Zozbieraním týchto údajov sa vie **stanoviť výška úhrady** za službu tak, aby sme boli v súlade s poskytovateľmi služby a neboli v pozícii konkurenta.

d) Materiálno-technické zázemie

Pre plynulé poskytovanie opatrovateľskej služby je **potrebné zabezpečiť** technické zázemie pre opatrovateľský tím, logistiku služby, začať obstarávatel'ské procesy na vozový park a vybavenie pre rozvoz stravy a zabezpečenie základných sociálnych aktivít, **zачаť** výberové konania na opatrovateľky a zamestnancov (**bod e**), ktorí zabezpečia proces prijímania žiadostí o uzavretie zmluvy o poskytovanie opatrovateľskej služby až po **logistiku** služby.

e) Kvalifikačné nároky na odborný tím – kreovanie odborného tímu

Opatrovateľská služba sa poskytuje všetkým vekovým kategóriám, nielen seniorom a podľa toho sú aj nastavené podmienky na kvalifikačné predpoklady pre odborných pracovníkov podľa § 84 zákona o sociálnych službách.

II. Časový harmonogram

Etapa	Popis	Termín
a)	Registrácia služby na BSK	január až február 2019
b)	Analýza potreby služby a finančná analýza	február až apríl 2019
c)	Všeobecne záväzné nariadenie a) analytická príprava VZN b) legislatívno-právna administrácia VZN: PPP/vecne a gesčne príslušné Komisie/MsR/MsZ	február až máj 2019 máj až september 2019
d)	Materiálno-technické zázemie	marec až august 2019
e)	Kreovanie odborného tímu	jún až september 2019
Predpoklad spustenia novej opatrovateľskej služby – október 2019		

III. Finančný harmonogram/náklady

Vlastné zdroje

Prevádzkové náklady na opatrovateľskú službu sú pre rok 2019 odhadované na 336 000 €. Predmetná suma je zapracovaná do návrhu rozpočtu hlavného mesta na rok 2019.

Externé zdroje

V súčasnosti Implementačná agentúra Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (IA MPSVaR) otvorila výzvu (podrobnejšie ďalej) v rámci ktorej je možné časť mzdových nákladov opatrovateľskej služby prefinancovať cez žiadosť o NFP. V kontexte uvedeného sa mesto chce uchádzať o príspevok v maximálnej novej výške uvedenej výzvy.

Rámec výzvy

Vyhlasovateľ: IA MPSVaR

Operačný program: Ľudské zdroje

Názov výzvy: **Podpora opatrovateľskej služby**, OP ĽZ DOP 2018/4.2.1/01

Dátum uzávierky výzvy: **28.2.2018**

Výška príspevku: **5 000 € - 500 000 €**, z projektu je možné financovať len mzdy opatrovateľiek vrátane odvodov zamestnávateľa v max. výške 570 €/osobu

Spolufinancovanie hlavného mesta: 0%

Limitácie

V horeuvedenom projekte je oprávnená hrubá mzda pre opatrovateľky stanovená vo výške 422 EUR. V súčasnosti sa napríklad na webovom portáli www.profesia.sk ponúka opatrovateľkám plat od 700 € (celková cena práce 946 €). Ďalšie náklady budú na pracovníkov/čky, ktorí zabezpečia proces prijímania žiadostí o uzavretie zmluvy o poskytovaní opatrovateľskej služby od klientov až po logistiku celej služby vrátane napríklad gastrolístkov atď.

V súčasnosti sa odhad reálnych nákladov na spolufinancovanie uvedenej služby mestom pohybuje na úrovni cca 50 %.

Dĺžka realizácie projektu: 6 – 26 mesiacov, najskorší začiatok cca od septembra 2019, ukončenie najneskôr do 31.12.2023

Plánovaný harmonogram čerpania externých zdrojov projektu: 01. 2020 – 12. 2021

Doložka vplyvov

Zdroj financovania (v €)	2019	2020	2021
HM SR BA	336 000 ¹	250 000 ²	250 000 ²
Externé zdroje (IA MPSVaR)	0	250 000 ³	250 000 ³

¹ v návrhu rozpočtu na rok 2019

² reálne spolufinancovanie k externému zdroju IA MPSVaR v prípade prípravy a schválenia žiadosti o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v plnej výške

³ v prípade prípravy a schválenia žiadosti o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v plnej výške

Návrh záverov

PPP berie na vedomie a súhlasí s realizáciou zámeru poskytovania opatrovateľskej služby hlavným mestom a predložením žiadosti o nenávratný finančný príspevok na IA MPSVaR SR.